

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä / seutuhallitus

Pöytäkirja 8/2025
Kokousaika Torstai 11.12.2025 klo 14.00 – 15.54
Kokouspaikka Seututoimistolla Pulkkilassa, os. Pulkkilantie 25 + Teams

Käsiteltävät asiat / liite

- 84 Kokouksen avaus
- 85 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 86 Pöytäkirjantarkastajien valinta
- 87 Esityslistan hyväksyminen
- 88 1 Kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelma 2026-2028 sekä talousarvio 2026
- 89 KASVA-hankkeen ohjausryhmän jäsenyys
- 90 Seutujohtajan päätökset
- 91 Ilmoitusasiat
- 92 Muut asiat
- 93 Kokouksen päättäminen

Pöytäkirjan nähtävänäpito

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään nähtävänä viikon ajan pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen kuntayhtymän toimistolla os. Pulkkilantie 25 sekä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivulla haapavesi-siikalatva.fi/seutuhallitus

Puheenjohtaja Aila Aakko

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä / seutuhallitus

Pöytäkirja 8/2025

Kokousaika Torstai 11.12.2025 klo 14.00 – 15.54

Kokouspaikka Seututoimistolla Pulkkilassa, os. Pulkkilantie 25 + Teams

Läsnä:

Seutuhallituksen jäsenet:	Aila Aakko	pj. Haapavesi
	Jukka Puurunen	vpj. Pyhäntä (Teams)
	Seija Junno	jäsen, Siikalatva
	Raimo Jussila	jäsen, Haapavesi
	Pasi Klemetti	jäsen, Siikalatva
	Satu Niiranen	jäsen, Siikalatva (Teams)
	Sauli Pitkälä	jäsen, Haapavesi, saap. 14.38
	Liisa Tahkola	jäsen, Pyhäntä
Asiantuntijat:	Pekka Iivari	KJ, Siikalatva
	Matti Leiviskä	KV pj. Pyhäntä (Teams)
	Kaisa Louet	KV pj. Siikalatva (Teams)
	Heino Vuorenmaa	KV pj. Haapavesi
Toimihenkilöt:	Tarja Bäckman	seutujohtaja
	Tuija Sorvala	sihteeri
Poissa:	Esa Jussila	KJ, Haapavesi
	Samuli Yrjänä	KJ, Pyhäntä

Asiat: 84 - 93

Pöytäkirjan tarkastajat: Satu Niiranen ja Liisa Tahkola

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti.

Aila Aakko Tuija Sorvala

Pöytäkirjan tarkastus: Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Nähtävänäpito: Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään nähtävänä viikon ajan pöytäkirjan allekirjoituksesta kuntayhtymän toimistolla os. Pulkkilantie 25 sekä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivulla osoitteessa haapavesi-siikalatva.fi/seutuhallitus.

84 §

KOKOUKSEN AVAUS

Päätösesitys:

Kokous avataan

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

85 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todetaan läsnäolijat ja kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösesitys:

Kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

86 §

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Päätösesitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Edellisen kokouksen pöytäkirjantarkastajia olivat Raimo Jussila ja Pasi Klemetti.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Satu Niiranen ja Liisa Tahkola.

87 §

ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Päätösesitys:

Hyväksytään etukäteen lähetetty esityslista kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

88 §

KUNTAYHTYMÄN TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026 – 2028 SEKÄ TALOUSARVIO 2026

Käsitellään kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelma 2026 – 2028 sekä talousarvio 2026.

Päätösesitys:

Hyväksytään esitykseksi yhtymäkokoukselle.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

89 §

KASVA-HANKKEEN OHJAUSRYHMÄN JÄSENYYS

Koska seutujohtaja hoitaa loppuvuoden ajan Kasva-hankkeen osa-aikaista projektipäällikön tehtävää, Kasva-hankkeen ohjausryhmään tulee valita uusi jäsen.

Päätösesitys:

Esitettiin Kasva-hankkeen ohjausryhmän jäseneksi Pekka Iivaria.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

90 §

SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖKSET

Esitellään seutujohtajan tekemät viranhaltijapäätökset.

Päätösesitys:

Seutuhallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätökset eikä ota niitä käsittelyyn.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

91 §

ILMOITUSASIAT

Ei ilmoitusasioita.

Päätösesitys:

Päätös:

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ
Seutuhallitus 11.12.2025

92 §

MUUT ASIAT

Käytiin läpi Pyhäjärven kaupungille esitettyä yhteistyöluonnosta.

93 §

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Päätösesitys:

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.54.

Liite kokouspöytäkirjaan

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 84-87, 91-93

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134§:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 88-90

Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Haapaveden-Siikalatvan seudun seutuhallitukselle osoitteeseen Pulkkilantie 25, 92600 Pulkila tai sähköpostilla seutukunta@hspseutukunta.fi

Pykälät: 88-90

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 pv kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Hankintaoikaisu

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen hankintaoikaisun

Pykälät:

Hankintaoikaisu tehdään Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän toimistoon ks. oikaisuvaatimusohjeet yllä. Hankintaoikaisu on tehtävä 14 pv kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Valitusosoitus ja valituskirjelmä

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös oikaisuvaatimuksen johdosta on muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen tai muu valitukseen oikeutettu.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot: os. Isokatu 4 3. kerros, PL 189, 90101 Oulu, sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi; fax 029 564 2841, puhelin 029 564 2800, virka-aika 8.00-16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

• kunnallisvalitus, pykälät	valitusaika 30 pv
• hallintovalitus, pykälät	valitusaika 30 pv
• muu valitusviranomainen, pykälät	valitusaika pv

Valituskirjelmän muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ**Seutuhallitus 11.12.2025**

ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän toimistosta:

Postiosoite: Pulkkilantie 25, 92600 PULKKILA

Käyntiosoite: Pulkkilantie 25, 92600 PULKKILA

Sähköpostiosoite: seutukunta@hspseutukunta.fi

Puhelinnumero: +358 (0)44 7692 500

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ

**TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028
TALOUSARVIO 2026**

SISÄLLYS

1	Seutujohtajan katsaus	3
1.1	Yleiset kehitysnäkymät	4
1.2	Rakennerahastot.....	6
1.3	Maaseudun kehittäminen.....	8
1.4	Muut rahoituslähteet.....	8
1.5	Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma.....	9
1.6	Yliseudullinen yhteistyö	9
2	Strategiset tavoitteet 2026 - 2028.....	10
3	Toiminta ja tavoitteet.....	11
3.1	Yleistä.....	11
3.2	Hanketoiminta	14
3.3	Yritysneuvonta	22
3.4	Toiminnan tulostittarit v. 2026	22
3.5	Riskien hallinta	22
4	Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027 - 2028.....	24
4.1	Yleisperustelut	24
4.2	Talousarvioasetelma perusteluineen vuodelle 2026 (ja sitovuustaso)	24
4.3	Talousarviotaulukot vuodelle 2026 ja suunnitelma vuosille 2027 - 2028	26

1 SEUTUJOHTAJAN KATSAUS

Toiminta- ja taloussuunnittelun lähtökohtana on Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän perussopimus, jossa kuntayhtymän *toiminta-ajatuksiksi on määritelty edistää Haapaveden-Siikalatvan seudun kilpailukykyä ja kehittymistä.*

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymään kuuluvat Haapaveden kaupunki sekä Siikalatvan ja Pyhännän kunnat.

Kuntayhtymän valtuuston (meillä yhtymäkokous) pitää vuoden loppuun mennessä hyväksyä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio ja sen yhteydessä toimintasuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Kuntayhtymän perussopimuksen toiminta-ajatuksen ydin on kuntayhtymän jäsenkuntien seutukunnallinen yhteistyö alueen ja erityisesti sen elinkeinojen kehittämisessä. Tehtäviensä suorittamista varten kuntayhtymä ylläpitää perussopimuksen mukaan Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskusta. Kehittämiskeskusta organisaation työnimenä on alettu aktiivisemmin käyttää viime vuosina. Se kuvaa kuntayhtymää paremmin organisaation toiminnan tarkoitusta.

Seutukunnan kehittämistä ja kilpailukykyä sekä asukkaiden viihtyvyyttä edistävien kehittämishankkeiden toteuttaminen on keskeisin osa kuntayhtymän työtä. Kuntayhtymän hankerahoitus tulee pääasiassa kahdesta lähteestä, jotka ovat Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR ja ESR +) sekä Suomen CAP-suunnitelman 2023–27 maaseudun kehittämisen rahoitus, johon kuuluu myös LEADER-rahoitus. Rakennepolitiikan ohjelmassa merkittävässä roolissa kahtena ensimmäisenä ohjelman toteutusvuonna on ollut kolmantena rahoitusvälineenä Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitus (JTF), jota myönnettiin etupainotteisesti ohjelmakauden alussa. Vuonna 2026 ja osin sen jälkeen toteutamme edelleen JTF-rahoituksesta rahoitettuja hankkeita, mutta uutta JTF-rahoitusta hankkeille on enää vain vähän saatavilla. Viime vuosina kokonaan kansallisen rahoituksen merkitys kehittämiskeskusten pienemmissä hankkeissa on kasvanut. Näitä rahoituslähteitä ovat etenkin ympäristön ja vesistöjen parantamiseen tarkoitetut kokonaan kansalliset ELY:n avustukset. Kaiken kaikkiaan rahoitusta kehittämistoimintaan on ollut ohjelmakauden alkuvuosina hyvin saatavilla ja Haapaveden-Siikalatvan seutukunta on onnistunut rahoituksen saamisessa hyvin. Hankemäärä sekä kehittämishankkeissa että investointihankkeissa on ollut hyvä.

Kuntayhtymän rahoituksesta perusosa muodostu jäsenkuntien perusrahoitusosuudesta. Valtaosa toiminnasta toteutuu ja tapahtuu hanketoiminnan kautta, johon rahoitus saada hankkeiden rahoituspäätösten kautta. Hankerahoituksen kautta tapahtuva toiminnan rahoitus vaikeuttaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua, koska rahoituspäätösten saamiseen liittyy aina epävarmuus. Myös kehittämistarpeissa voi tapahtua yllättäviä muutoksia ja kehittämiskeskus haluaa joustavasti reagoida muuttuviin tilanteisiin. Jo yksivuotinen toiminnan suunnittelu on sen vuoksi kehittämiskeskusten kannalta haastavaa ja useampi vuotisen suunnitelman laatiminen sitäkin vaikeampaa.

Vuonna 2026 toimintansa aloittavat uudet Elinvoimakeskukset. Valtion aluehallinnon uudistuksessa Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten tehtäviä uudelleen organisoidaan. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset yhdistyvät Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseksi. Uuden viraston syntyminen

epäilemättä vaikuttaa rahoituksen käytäntöihin ja edellyttää myös rahoituksen hakijoilta sopeutumista koko tarkastelujaksolla 2026-28.

Kuntataloudessa eletään tällä hetkellä tiukkoja aikoja. Hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelut poistuivat kuntien tehtävistä ja samalla kuntien saamat valtionosuudet leikkautuivat. Juuri saatujen tietojen mukaan suunniteltu kuntien valtionosuusuudistus ei tapahdu tällä vaalikaudella.

Vuoden 2025 alusta kuntien tehtävät jälleen lisääntyivät TE-toimistojen tehtävien siirryttyä kuntien tehtäväksi. Pohjois-Pohjanmaan kunnat ovat päättäneet tuottaa nämä palvelut neljän yhteistoiminta-alueen kautta. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kunnat kuuluvat Raahen työllisyysalueeseen. TE-palvelujen lakisääteiset tehtävät toteutetaan työllisyysalueen ja kuntien kautta. Seutukunnan kehittämiskeskus voi hankkeiden kautta tuottaa näitä palveluja täydentäviä palveluja. Kuntien uusi tehtävien muodostus ja kehittyminen pidemmällä ajalla tarkastelujakson vuosina 2026-2028 tulee olemaan myös seutukunnan kehittämiskeskuksen kannalta tärkeää. Yhteistyö uusien TE-palveluiden kanssa on käynnistynyt kitkatta, mutta kaikkia yhteistyön mahdollisuuksia ei vielä ole löydetty.

Seutukunnan toiminnan ja kehittämisen järkevyyttä ja ennustettavuutta on pyritty parantamaan vuosiksi 2022-2027 laaditulla seutukunnan kehittämisstrategialla, jossa on määritelty seutukunnan kehittämisen painopisteet. Tätä täydentämään valmistui vuonna 2023 seutukunnan kehittämisen tiekartta, jossa painopisteiden asettamisessa ja kehittämistarpeissa on menty yksityiskohtaisemmalle tasolle.

Vuonna 2025 keväällä pidettiin kunnallisvaalit ja seutukunnan luottamushenkilöjohto eli seutuhallitus uusiutui suurelta osin. Luottamushenkilöiden perehdyttäminen seutukunnan toimintaan jatkuu edelleen vuoden 2026 aikana. Myös kunnissa on paljon uusia luottamushenkilöitä, joille seutukunnan toimintaa tehdään tutuksi.

Seutukunnan kehittämiskeskuksen toimisto muutti keväällä 2025 Siikalatvan Pulkkilassa ns. Mäkelän taloon eli entisen Pulkkilan kunnan vanhaan kunnantaloon. Seutukunnalla on nyt myös pieni kahden huoneen toimipiste Haapaveden Opiston tiloissa Haapaveden keskustassa. Pyhännän kunnantalolla seutukunnalla on käytössään myös toimistohuone.

1.1 YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT

Suomen taloudellinen kehitys on viime vuosina ollut vaisua. Korkotaso tasaantui normaalitasolle vuonna 2025, eikä korkoihin näytä olevan nyt näköpiirissä suuria muutoksia. Peruskorko on nyt 2,25 %. Matalammat korot toivottavasti kannustavat yksityisiä ihmisiä ja yrityksiä investointeihin. Toisaalta lainan saatavuuden pankeista sekä asunnon ostajille maaseudulla että yrityksille ja maataloille on koettu vaikeutuneen.

Koko Suomen työttömyys nousi edelleen v. 2025 ja oli loppuvuodesta EU:n toiseksi korkein, 10,3 %. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa työttömyyden pahin vaihe, jonka aiheutti rakennusteollisuuden lama ja Jukkatalon konkurssi, on ohitettu. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa työttömien osuus työvoimasta oli lokakuussa 8,7 %, ja koko maakunnassa 11,8 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut kasvuaan. Seutukunnassa avoimien työpaikkojen määrä on vuoden aikana noussut eten-

kin Pyhännällä. Seutukunnassa on toteutumassa ja suunnitteilla useita yritysten teollisia investointeja, jotka luovat myös uusia työpaikkoja suunnittelukauden 2026-28 aikana. Ensi vuonna työpaikkojen määrän seutukunnassa etenkin teollisuudessa uskotaan olevan nousussa.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa on viime vuosina investoitu runsaasti etenkin tuulivoimaan ja teolliseen puurakentamiseen. Suurten energiainvestointien tahti on v. 2025 hiljentynyt odottamaan energiaa käyttäviä investointien käynnistymistä. Tuulivoimaloita nopeammin ovat nyt etenemässä aurinkoenergiahankkeet. Seuraava ponnistus vihreässä siirtymässä Suomessa onkin saada runsas puhtaan energia tuotanto muuttumaan tuotannollisiksi investoinneiksi ja työpaikoiksi.

Sota Euroopassa jatkuu edelleen. Monet asiantuntijat arvioivat, että Ukrainan ja Venäjän sodasta voi muodostua hyvinkin pitkä. Loppuvuodesta on tehty aktiivisia rauhantunnusteluja, mutta niissä ei ole saavutettu edistystä. Jonkinlaista sotaväsymystä alkaa kuitenkin olla havaittavissa kaikissa osapuolissa. Myös Lähi-Idässä on käyty veristä sotaa israelilaisten ja palestiinalaisten välillä. Poliittinen tilanne Euroopan suurista maista etenkin Ranskassa on epävakaa. Saksan talouskasvu on EU:n heikoimpia, mikä epäilemättä näkyy myös Suomen talousnäkymissä. Yhdysvalloissa uudelleen valtaan palannut Donald Trump uskoo kauppapolitiikassaan tulleihin, joita hän on vaihtelevilla tasoilla ja perusteilla asettanut jokseenkin kaikille kauppakumppaneille. Maailma on myllerryksessä monelta kulmalta. Toisaalta, mikäli rauhankehitys maailmassa edistyisi, se tarjoaisi monia mahdollisuuksia jälleenrakennuksessa myös suomalaisille yrityksille. Puolustusteollisuuteen ja ns. kaksoiskäyttöön suuntautuu kasvavaa kysyntää Euroopan maiden vahvistaessaan puolustustaan.

Suomen turvallisuuskehitys vaikuttaa suhteellisen vakaalta NATO-jäsenyyden toteuduttua v. 2023. Tällä on myös positiivisia talousvaikutuksia, koska NATO-jäsenyyden myötä Suomi koettanee turvallisemmaksi investointi-, työskentely- ja matkailuympäristöksi.

Suomen talouden on monella suulla todettu olleen staattisessa tilassa jo miltei 20 vuotta. Suomi oli kuluneena vuonna ainoa OECD-maa, jossa talous ei kasva. Ensi vuodelle ennustetaan n. 1,0 % kasvua ja vuonna 2027 +1,7 %. Talousnäkyvät ovat epävakaa ja vaikeasti ennustettavissa. Kuluttajakysyntä ei ole virkistynyt, koska ihmiset ovat huolissaan työpaikoistaan ja yleisestä maailmantilanteesta.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa yritysten kehitysvire on vallitsevista olosuhteista huolimatta ollut hyvä. Pyhännällä Jukkatalon entisessä tehtaassa aloittanut uusi yritys, Neco Elements Oy laajensi toimintaansa rivakasti. Haapavedellä NordFuelin biojalostamohankkeen pääomien kartoitus jatkui. Siihen liittyvällä Kanteleen Voiman, ruotsalainen Liquid Windin ja Piipsan Tuulivoiman konsortiolla on halukkuus e-metanolin tuotantolaitoksen rakentamisesta Haapavedelle. Pyhännän kunnan kiertotalouspuisto valmistui v. 2025. Hanke mahdollistaa elintarviketeollisuuden tehokkaan jätevesien puhdistamisen ja siihen liittyvän biokaasutuotannon. Biokaasutuotantoon kartoitetaan uusia, etenkin maatilapohjaisia syötteitä. Feelia Oyj. saavutti asiakkaiskseen hyvinvointialueita ja muita julkisyhteisöjä, mikä antaa vakaata näkymää elintarviketuotannon kehittymiseen. Maatilakokoisia biokaasulaitoksia rakentava Demeca Oy on laajentanut toimintaansa vakaasti. Myös metalliteollisuudessa on tehty investointeja. Siikalatvan Tuohimaan teollisuushalliin etsitään uutta vuokralaista. Erinomaisella sijainnilla oleva hyväkuntoinen halli toivottavasti ensi vuonna löytää uuden toimijan.

Kuntayhtymän toiminnan kannalta vuosien 2026-2028 aikana on tärkeää kyetä korkeiden kustannusten olosuhteissa tukemaan yrityksiä uusien tuotantomahdollisuuksien ja vientinäkömien löytämisessä sekä osaamisessa ja uusien työpaikkojen luomisessa. Seudun kehittämistarpeisiin täsmällisesti osuva hanketoiminta ja yritysten elinkeinopalvelut ovat tärkeitä. Kulttuuripääkaupunkivuosi 2026 hyödynnetään seudun tapahtumien ja elinvoiman kehittämisessä ja esille nostamisessa. Siikajoen vesistöverkoston uusi yhteistyösopimus kattaa vuodet 2026-2029 ja antaa pidemmän näkymän vesistön

tilan parantamiseen. Uuden ohjelmakauden päästyä käyntiin olemme siirtyneet toteuttamaan pitempiaikaisia, kolme vuoden hankkeita pääosin. Ne antavat pitemmän vaikutusmahdollisuuden. Seutukunnan palvelut tuotetaan edelleen tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Huolimatta heikentyneestä talouskehityksestä seutukuntamme kärsii työvoimapulasta joillakin ammattialoilla, kuten teollinen puurakentaminen, elintarvike- ja metallialoilla. Seutukunnassamme on Ukrainasta tulleita pakolaisia, joiden kotoutuminen ja työllistyminen on hanketoimintamme kohteena. Myös muu työperäinen maahanmuutto kompensoi työvoimapulaa. Työvoimatarpeen helpottamiseen tähtäävät toimet ovat yksi merkittävimmistä kehittämistoimista seutukunnassa tulevina vuosina.

Piippolan JEDU:n toimipisteen toiminta on lakkautumassa. Seudun puurakentamisen koulutus on päätetty siirtää toteutettavaksi yrityksiin ja lähellä yrityksiä. JEDU:n kanssa yhteistyössä on kehitetty Tulevaisuuden rakentajien kotipaikka -hanketta, jossa kehitetään puurakentamisen oppimisympäristöä Pyhännän Leiviskänkankaalle. Toimintamallissa on mukana 10 puurakennus- ja puutuoteteollisuuden yritystä koko seutukunnan alueelta. Puurakentamisen osaamisen ekosysteemiä seutukunnassa vahvistetaan.

Kuntien ja etenkin hoiva-alan palkkojen jälkeenjääneisyyttä on pyritty parantamaan varsin reippaasti palkkoja nostavilla työehtosopimuksilla. KVTES:n mukaiset korotukset v. 2025 olivat 2,95 %. Vuosien 2025-2028 KVTES:n mukaan v. 2026 palkankorotukset ovat 2,87 % ja v. 2027 2,8 %. Talousarviossamme olemme varautuneet näiden mukaisiin palkankorotuksiin. Palkat ovat seutukunnan kehittämiskeskuksessa suurin menoerä ja palkankorotukset nostavat suoraan seutukunnan kustannuksia. Nykyinen hankkeiden rahoitusmalli hankaloittaa palkankorotusten siirtämistä hankkeiden menoiksi.

1.2 RAKENNERAHASTOT

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 uutena rahastona on EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), jonka rahoitus on lähes kokonaan sidottu etupainotteisesti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Vaikka tällä ohjelmakaudella Pohjois-Pohjanmaalla tulee olemaan käytettävissä enemmän hankerahoitusta kuin koskaan aikaisemmin EU-jäsenyyden aikana, siirrymme vuodesta 2025 lähtien ns. normaalitilaan rahoitushakujen suhteen JTF-rahoituksen poistuttua haettavan rahoituksen joukosta. Seutukunnassa on kuitenkin käynnissä useita JTF-rahoituksella käynnistettyjä hankkeita, joiden toteuttaminen vaatii täyden huomion.

Vuoden 2026 alusta Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelma-asiakirjaan tehdään sisällöllinen muutos, jossa EAKR ja ESR+ -rahoitusta siirretään puolustusteollisuutta ja kaksikäyttöisyyttä tukevan teollisuuskapasiteetin vahvistamiseen ja sotilaallista liikkuvuutta edistävän kaksikäyttöisen liikenneinfrastruktuurin kehittäminen. Näille toimenpiteille perustetaan uudet toimintalinjat. Uudelleenkehittämisen suoraan sanottuna tavoitteena on vahvistaa osaltaan Suomen ja EU:n puolustusvalmiutta.

Ohjelmamuutoksen ja valtion aluehallinnon uudistuksen takia ohjelmien hallinnoinnin tietotekninen järjestelmä Eura2021 on pois käytöstä joulusta eteenpäin vielä tarkasti tietämättömän ajan. Tänä aikana rahoituspäätöksiä eikä maksatuspäätöksiä ei voida tehdä. On syytä toivoa, että tauko on mahdollisimman lyhyt. Jos rahoituskanavat ovat pidempään poikki, se rasittaa seutukunnan kehittä-

miskeskuksen kassan kestävyyttä. Ohjelmamuutos vähentää myös käytettävissä olevaa EAKR- ja ESR+-rahoitusta Pohjois-Pohjanmaalla. Uusien toimintalinjojen mukaiseen toimintaan kohdistettuja hankkeita on perusteltua tavoitella Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassakin.

Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelman käynnistyessä alkuperäinen Pohjois-Pohjanmaan EAKR + valtio-rahoitus ohjelmakaudella oli 152,7 milj. € ja ESR + -rahoitus sisältäen valtion rahoituksen 84,2 milj. €. Suomen JTF-rahoituksesta suurin osa kohdistuu Pohjois- ja Itä-Suomeen, mikä vähensi alueelle kohdistuvan EAKR-rahoituksen määrää. JTF-rahoitusta (+ valtio) Pohjois-Pohjanmaa oli saatavilla 119,4 milj. €. Näin ollen koko ohjelmakauden EU-rahoituksen määrä Pohjois-Pohjanmaalle on 356,3 milj. €.

Ohjelmassa tuetaan tutkimus- ja innovointivalmiuksia ml. kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa, digitalisaatiota sekä pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantamista. Lisäksi edistetään Suomen hiilineutraalisuustavoitteita, erityisesti energiatehokkuuden, uusiutuvan energian edistämisen ja kiertotalouteen siirtymisen näkökulmasta. Ohjelmassa edistetään myös sosiaalisemman Euroopan tavoitetta mm. työelämään pääsyn parantamisen, elinikäisen oppimisen ja aktiivisen osallistamisen tukemisen kautta. Uutena sisältönä ohjelmaan on tulossa mukaan myös lapsien köyhyyden torjunta.

Von der Leyenin ensimmäisen komission aloittaessa toimintansa sen ohjelman johtotähdeksi otettiin EU:n ilmastoneutraalius v. 2050. Välitavoitteeksi v. 2030 on asetettu kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen v. 2030 mennessä 55 prosentilla. Tavoitteiden saavuttaminen vaikuttaa monin tavoin EU:n talouselämään, etenkin energia-, liikenne-, rakennus- ja maankäyttösektoreille. Viimeisten EU-vaalien jälkeen EU:n ilmastopolitiikan kunnianhimotaso on laskenut, mutta se ei vielä ole vaikuttanut aiemmin asetettuihin tavoitteisiin.

Ilmastoneutraalius tarkoittaa fossiilisten polttoaineiden käytön ratkaisevaa vähentämistä sekä niitä paljon käyttävien teollisuudenalojen uudistamista. Näiden muutosten taloudellisia vaikutuksia korvaamaan paikallistasolla jäsenmaissa suunniteltiin EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Rahaston toimien tavoitteena on lieventää ilmastosiirtymän haitallisia vaikutuksia tukemalla alueita ja työntekijöitä, joihin siirtymä vaikuttaa eniten. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla helpotetaan siirtymän vaikutusta rahoittamalla paikallisen talouden monipuolistamista ja nykyaikaistamista sekä lieventämällä kielteisiä vaikutuksia työllisyyteen. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa toimet kohdistuvat erityisesti turvetaloudesta luopumisen vaikutuksiin ja elinkeinoelämän monipuolistamiseen.

Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman toimintalinjat ovat 1. Innovatiivinen Suomi 2. Hiilineutraali Suomi (EAKR) 3. Saavutettavampi Suomi (EAKR) 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR +) 5. Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR) 6. Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR) 7. Oikeudenmukainen siirtymä (JTF). Ohjelman sisällöissä korostuvat ilmastonmuutoksen torjuminen ja muutokseen sopeutuminen, kiertotalous, energiatehokkuus, digitaalisuus ja uudet teknologiat sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Useimmat näistä ovat ajankohtaisia myös Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa ja olemme jo aiemmin näihin panostaneet. Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoivat pääosaa kaikkien edellä mainittujen ohjelmien varoista. EAKR -, ESR+ - ja JTF-rahoitukseen jätetyt hakemuksemme ovat tähän mennessä menestyneet erittäin hyvin rahoitushauissa tällä ohjelmakaudella.

1.3 MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

Nykyinen maatalouden ja maaseudun kehittämisen politiikkakausi (CAP) käynnistyi täysimääräisesti v. 2023. Ensimmäinen hakukierros päättyi syksyllä 2023.

Maaseuturahaston rahoituksessa Leader-rahoitus jatkuu edelleen tärkeänä työvälineenä seutukunnassamme. Oulun eteläisen alueella Leader-toimintaryhmien (Keskipiste ja Rieska) toimiminen paikallistasolla, ryhmien hyvä paikallistuntemus sekä toiminnan kansalaislähtöisyys ja ihmisläheisyys tekevät toimintamallista tehokkaan. Haapaveden-Siikalatvan seutukunta kuuluu kokonaisuudessaan Keskipiste-Leaderin toiminta-alueeseen. Keskipiste-Leader on laatinut vuosia 2023-2027 koskevan uuden kehittämisstrategian, jonka neljäksi painopisteeksi on valittu nuoret, yhteisöt, yrittäjyys ja viihtyvyys. Näiden ympärille on myös rakennettu ohjelman toimintalinjat. Keskipiste-Leader on ollut ns. nuoriso-Leaderin käynnistämässä eturintamassa ja jo aiemmilla ohjelmakausilla.

Kuntayhtymä on pyrkinyt tukemaan seutukunnan pieniä toimijoita hakemaan Leader-rahoitusta itsenäisesti. Seutukunta on hakenut Leader-rahoitusta etenkin alueen palveluiden kehittämishankkeisiin. Maaseuturahoituksen merkitys rahoitusvälineenä seutukunnassa on kasvanut viime vuosina. Kehittämiskeskuksen maaseuturahastohankkeet ovat isoja, suoraan ELY-keskuksesta haettavia hankkeita. Maaseuturahoitusta on saatu seutukuntaan mm. kulttuuritapahtumien kehittämiseen ja yhteistyön parantamiseen tähdäten etenkin Oulun kulttuuripääkaupunkivuoden tarjoamiin profiloitumismahdollisuuksiin.

1.4 MUUT RAHOITUSLÄHTEET

Siikajoen tilan parantamiseen on saatu varoja ELY-keskuksen ympäristövastuualueen kansallisesta rahoituksesta. Siikajoen vesistöalueen tilan parantamisessa teemme läheistä yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan ELY:n kanssa. Vesistöalueen tilan parantaminen tulee olemaan pitkäaikainen ponnistus ja vaatii erilaisten rahoituslähteiden hyödyntämistä. Mm. Siikajoen kalatalousalueen rahoitusta käytetään jatkossa osarahoituksena vesistökunnostuksiin.

Kokonaan kansallista AKKE-rahoitusta tulee jälleen v. 2026 olemaan haettavana Pohjois-Pohjanmaan liitossa.

Tuulivoimatuotanto laajenee seutukunnassamme. Tuulivoimayhtiöt ovat mahdollisia paikallisen kehityksen tukijoita myös. Tuulivoiman mahdollisia ympäristöhaittoja kompensoidaan maksamalla tuulivoimayhtiöiden varoista tukea pieniin paikallisiin ympäristöä ja väestön viihtyvyyttä parantaviin hankkeisiin. Olemme hakeneet ja saaneet rahoitusta Siikajoen koskien kunnostukseen Piiparinmäki Oy:ltä, jonka yleishyödyllistä rahoitusta hallinnoi brittiläinen Nuveen Infrastructure.

Ylikansalliset EU:n rahoituslähteet kuten Interreg-ohjelmat on jatkossa syytä ottaa aktiivisempaan tarkasteluun mahdollisina rahoituslähteinä.

1.5 POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNTAOHJELMA

Uusi Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026-2029 hyväksytään maakuntavaltuustossa joulukuussa 2025. Ohjelmassa linjataan maakunnan kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelman valmistelua ohjaa aluekehittämislainsäädäntö sekä valtioneuvoston hallituskausittain vahvistama päätös valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä. Nykyisen maakuntaohjelman 2022-2025 aikana olosuhteet, joissa toimimme, ovat muuttuneet paljon. Uusi maakuntaohjelma huomioi monipuolisesti toimintaympäristön muutoksen.

Pohjois-Pohjanmaa on vision mukaan pohjoisen hyvinvoinnin, kasvun ja turvallisuuden rakentaja. Ohjelman kärkiteemoja ovat:

- Kestävä kilpailukyky, uudistavat investoinnit ja innovaatiot
- Hyvinvointi ja alueellinen resilienssi muuttuvassa maailmassa sekä
- Laadukas ja vetovoimainen ympäristö.

Toteutettavan hanketoiminnan pitää osaltaan edistää maakuntaohjelman tavoitteita.

1.6 YLISEUDULLINEN YHTEISTYÖ

Kolmen seutukunnan eli Haapaveden-Siikalatvan, Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukunnilla on takanaan 15 vuoden yhteistyö Oulun Eteläisen nimikkeen alla. Nykyään Raahen seutukunta on tullut käytännössä osaksi Oulun Eteläistä samalla kun alueesta käytetään yhä useammin nimeä Pohjois-Pohjanmaan eteläosa.

Suuremmat EU-rahoitteiset hankkeet on perinteisesti valmisteltu yhteistyössä Nivala-Haapajärven, Raahen ja entisen Ylivieskan seutukuntien kanssa tai ainakin jonkin niistä kanssa yhteistyössä. Ylivieskan seutuorganisaation toiminnan loputtua sen tilalle seutujen yhteistyön suunnitteluun ja toteutukseen ovat tulleet neljän kunnan kehittämis-yhtiöt. Tämä on jossain määrin vaikeuttanut seutuyhteistyötä Oulun Eteläisen alueella. Toimijoiden lisääntynyt lukumäärä tekee mm. säännölliset kokoontumiset vaikeammiksi. Kuitenkin seutukuntarajan ylittävää yhteistyötä voidaan valmistella ja toteuttaa myös yksittäisten seudun ulkopuolisten kuntien kanssa, kun yhteisiä kehittämisintressejä on näköpiirissä. Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus neuvottelee Pyhäjärven kaupungin kanssa yhteistyösopimuksesta koskien etenkin aluekehitysasioita ja kehittämishankkeita.

Maakunnan eteläosan seutukuntien ja kuntien yhteistyötä pitää kehittää. Säännölliseen yhteistyöhön ovat tulossa mukaan mm. Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, JEDU ja Centria. Yhteistyön syventäminen olisi kaikkien etu. Tällä hetkellä yhteisiä kokoontumisia on vähän. Pohjois-Pohjanmaan liitto kutsuu säännöllisesti koolle koko maakunnan elinkeinojen kehittämisorganisaatiot ja näihin kokouksiin osallistuminen on ollut varsin aktiivista.

Yhteistyö Oulun Eteläisen alueella on toisaalta hankeyhteistyötä ja toisaalta yhteistyötä koulutuksen, logistiikan ja edunvalvonnan saralla. Alueen seutukuntarakenteen muututtua edunajamisen organisoiminen tarve uudella tavalla on noussut esille. Nykyistä mallia pitäisi tehokkaammin hyödyntää Pohjois-Pohjanmaan liiton ja alueen kansanedustajien kautta sekä Brysselin päätöksentekoon.

Koulutuksen osalta yhteistyö tulee vuosina 2026-2028 edelleen keskittymään yliopiston, ammatti-korkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteistyön tiivistämiseen ja alueen koulutuspaikkojen puolustamiseen. Sektorikohtaista yhteistyötä tehdään tulevaisuudessa esim. kansainvälistymisessä sekä vetytalouden ja uusiutuvien energialähteiden edistämisessä.

TE-palvelujen siirtyminen kuntiin ja niiden yhteistyöalueille lisää ja konkretisoi yhteistyön tarvetta alueen kuntien ja seutukuntien kesken. TE-uudistukseen valmistautuminen ja uusien työllisyysalueiden käynnistäminen on myös vienyt energiaa laajemmalla yliseudulliselta yhteistyöltä maakunnan eteläosassa. TE-uudistuksen käynnistyttyä ja uusien viranhaltijoiden aloitettua työnsä seutukunnat voivat jatkossa keskittyä enemmän kehitystehtäviinsä.

Pohjois-Pohjanmaan eteläosan yhteistyölinjaukset on kirjattu syksyllä 2020 valmistuneessa strategisessa kehittämisohjelmassa *Kasvun suunta 2030*. Siinä painopisteet ovat:

1. Laadukkaan koulutuksen turvaaminen
2. Yrityksen kasvun ja kansainvälistymisen tukeminen
3. Kansainvälisten verkostojen kehittäminen
4. Klusterin kehittäminen

Strategian tavoitteiden toteuttamiseen suuntautuminen on vuosien 2026-2028 aikana yliseudullisen yhteistyön keskiössä.

2 STRATEGISET TAVOITTEET 2026 - 2028

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymälle on vuonna 2022 laadittu strategia tälle EU-ohjelmakaudelle vuoteen 2027 saakka. Strategiassa seutukunnan visioksi on asetettu, että **vuonna 2027 olemme Suomen seutukuntien ykkönen. Olemme haluttu kehittämiskumppani monipuolisella hankepaletilla ja vahva hankeosaaja**

Seutukunta on tunnettu, arvostettu ja aidosti kansainvälistynyt yrittäjyyden kasvualue. Olemme rohkea kierto- ja biotalouden sekä uusiutuvan energian edelläkävijä. Seutuorganisaatio on elinkeinoelämän verkostojen solmukohta sekä julkisen rahoituksen asiantuntija ja sen tehokas kotiuttaja.

Voidaan sanoa, että kaikilla asetetun vision osa-alueilla olemme jo hyvällä kehitysuralla. Hyvää on jo nyt monipuolinen hankesalkku ja tekeminen. Olemme omintakeinen kehittämiskeskus, koska meillä on myös kulttuurialan hankkeita, pieniä hankkeita, yritysyhmähankkeita ja vesistöalueen parantamishankkeita. Meillä on nopea reagointikyky seutukunnan kuntien ja yritysten tarpeisiin ja hyvä osaaminen hankkeiden toteuttajana. Uudessa toimintaympäristössä kuntien tehtävien muuttuessa meidän on lunastettava paikkamme jatkuvasti. Etenkin elinkeinopalveluiden ja hankeosaamisen pitää olla niin kovaa ydintä ja tuotteistettu, että sitä halutaan käyttää.

Seutukunnan ja seutukunnan kehittämiskeskuksen profiilia ja tunnettuutta pitää nostaa, jotta alue voisi olla houkuttelevampi muuttajille ja uusille yrityksille sijoittumispaikkana. Tarvitaan paitsi markkinointia myös erilaisen elinvoimaisen tekemisen aktivoimista, tapahtumien aikaansaamista ja väkiinnuttamista. Seutukunnan kuntien palveluvalikoima on nykyisellään liian suppea etenkin nuorten näkökulmasta.

Jotta kehittämiskeskuksen toiminta vakautuu ja jännevöityy, tarvitsemme lisää pysyviin työsuhteisiin palkattua henkilökuntaa. Näitä tarvitaan etenkin hankevalmisteluun, viestintään ja yritysneuvontaan.

Kuntien erityisen vaikea taloustilanne vaikeuttaa seutukunnan lisärahoitustarpeisiin vastaamista. Seudun kunnat ovat kuitenkin talousarvioihinsa sisällyttäneet seutukunnan kehittämiskeskuksen rahoitusesitykset vuodelle 2026. Tämä mahdollistaa ensi vuonna seutukuntaan perustettavan yritys-palvelupäällikön vakinaisen tehtävän.

Seutukunta on jo pitkään kärsinyt väestötappiosta, jonka suuruus vuositasolla on ollut merkittävä. Uutena piirteenä havaittavissa on työhön tulevien ulkomaalaistaustaisten väestöosuuden kasvu. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 väestön väheneminen on edelleen jatkunut. Ristiriitaista on, että seutu on työpaikkayliomavarainen ja monet yritykset kärsivät työvoimapulasta. Ulkomaalaisten työntekijöiden kotiutumisesta seutukuntaan on hyviä kokemuksia. Ulkomaalaisen työvoiman saaminen on välttämätöntä seutukunnan tuleviin työvoimatarpeisiin vastaamiseksi. Uudella yritys-lähtöisellä puualan opetuksella pyritään myös paikallisia nuoria houkuttelemaan jäämään seutukuntaan opiskelemaan. Uusi koulutusmalli lienee houkutteleva myös alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille.

Koronapandemian aikana vakiintunut etätyö antaa mahdollisuuksia tehdä esim. tietotyötä etänä pitkienkin matkojen päästä. Tämä antaa Haapaveden-Siikalatvan seudun kaltaisille maaseutukunnille mahdollisuuksia uusien asukkaiden saamiseen. Seudun työpaikkaomavaraisuus on korkea ja osaavasta työvoimasta on pulaa. Sopivien, hyväkuntoisten asuntojen puuttuminen on seudulle muuttoa rajoittava tekijä. Asuntotuotantoon ja -tarjontaan tarvitaan uusia ratkaisuja.

Haluamme, että seudun nettomaahanmuutto on positiivisella puolella.

3 TOIMINTA JA TAVOITTEET

3.1 YLEISTÄ

Seutuorganisaation tehtävänä on ohjelmaperusteisen aluekehitystyön ja muiden kehittämisresursien voimavaroin edistää seudun elinkeinojen kehitystä, joka on konkreettisimmillaan olemassa olevan yritystoiminnan kilpailukyvyyn ylläpitoa ja vahvistamista sekä uuden yritystoiminnan syntymisen edistämistä siten, että se vahvistaa ja monipuolistaa seudun elinkeinorakennetta. Perusmittareita ovat työpaikkojen ja yritysten lukumäärän brutto- ja nettokehitys sekä työllisyys. Samoin yritysten investointien ja investointiavustusten määrää seurataan säännöllisesti.

Haapaveden-Siikalatvan seudulla aluekehitysresursseja on kohdennettu myös koulutushankkeisiin, työllistämishankkeisiin sekä moniin alueen palveluja ja viihtyvyyttä lisääviin hankkeisiin. Rajanveto elinkeinojen kehittämishankkeiden ja muiden alueen elinvoimaisuutta edistävien hankkeiden välillä on madaltunut, ja kuntayhtymän perussopimuksen mukaista toiminta-ajatusta on tulkittu siten, että seudun elinvoiman ja kilpailukyvyyn edistäminen monipuolisesti on tärkeää. Esimerkiksi vesistöjen parantamiseen ja hoitoon liittyvät hankkeet ja kulttuurin kehittämishankkeet ovat nousseet esiin seutukunnan hankesalkussa. Yleisesti tavoitteena on alueen veto- ja pitovoiman kaikkinaisen kehitys.

Monilla mittareilla, esimerkiksi työpaikkojen ja yritysten lukumäärän perusteella ja seudun yritysten saamalla yritystuilla, kehittämistyön tulokset ovat olleet yleisesti ottaen hyviä jo usean vuoden ajan myös verrattuna muihin vastaaviin alueisiin Pohjois-Pohjanmaalla. Vaihtelua vuosien välillä tosin on. Työttömyysaste on vuonna 2025 edelleen maakunnan keskiarvoa parempi rakennusteollisuuden

huonon suhdanteen hellittäessä. Työvoimapulaa on alueella etenkin teollisessa puurakentamisessa ja elintarviketeollisuudessa. Ulkomaisen työvoiman työllistymiseen ja työpaikkalähtöisen koulutuksen lisäämiseen panostetaan edelleen hanketoiminnassa. Nyt toimenpiteiden kohteena ovat etenkin alueella olevat ukrainalaispakolaiset. Suoraan töihin (SOMPA)-niminen ulkomaisen työvoiman kotouttamiseen tähtäävä hanke on päättymässä vuoden 2026 alkupuolella. Sille on haettu jatkoa Kotosilta-nimisessä hankkeessa, joka keskittyy etenkin monikulttuuristen ja -kielisten työpaikkojen käytäntöjen kehittämiseen sekä edelleen ulkomaalaisten työllistymiseen alueelle. Seutukuntaan hankkeiden kautta syntynyt ulkomaalaisten nopeaan työllistymiseen keskittyvä toimintamalli on todettu hyvin onnistuneeksi.

Vuonna 2025 seudun yleinen talouskehitys vahvistui. Seutukunnan yritykset suunnittelevat useita merkittävän kokoluokan investointeja, jotka tuovat myös työpaikkoja. Positiivisia merkkejä on etenkin puutuoteteollisuudessa sekä metalliteollisuudessa. Perusteellisuuden ja tuulivoiman lisäksi investointeja tavoitellaan bio- ja kiertotalouteen sekä uusiutuviin energialähteisiin liittyvällä kehittämisellä. Investoinnit tuovat alueelle myös uusia työpaikkoja, joihin osaavan työvoiman saaminen ja alueelle muuttaminen on tärkeä tavoite. Seudun tunnettuuden ja houkuttelevuuden esille tuominen on selkeä kehittämiskohde.

Väestörakenteessa vanhimmat ikäluokat painottuvat, mutta lapsiakin syntyy. Syntyvyys on viime vuosina pysynyt tasaisena. Huonoin tilanne on 20-25 -vuotiaiden kohdalla, koska opiskeluikäiset muuttavat muualle.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan elinkeinorakenteelle on tunnusomaista se, että alueella on useita vahvoja toimialoja. Teollinen puurakentaminen ja puutuoteteollisuus alueella on monipuolista ja voimakkaasti kehittyvää. Seudun elintarviketeollisuus on hyvässä kehitysvaiheessa. Seutukunta tukee elintarviketaloutta mm. maatalojen viljelykasvien valikoiman monipuolistamiseen tähtäävällä Erikoiskasveilla Eurooppaan -hankkeella ja etsii perinteisistä rikkakasveista mahdollisuuksia Oheiskasveista innovaatioita -hankkeessa.

Seudun metalliteollisuudelle on tyypillistä varsin selkeä jako suuriin ja pieniin yrityksiin, mutta viime vuosina osa seudun konepajoista on kasvanut merkittävästi, ja niitä voidaan pitää jo keskisuurina yrityksinä. Sektorin kehittämisessä seutukunta voi auttaa normaalin yritys- ja investointineuvonnan lisäksi tukemalla yrityskohtaisia koulutustarpeita. Konkreettinen, räätälöityjen yritys kohtaisten koulutusten kehittämishanke on OSATA-hanke, jossa toteutetulle hyvälle toimintamallille on haettu jatkoa OSUVA-hankkeen nimellä.

Elintarviketeollisuudella ja maataloudella on vahva asema seutukunnan elinkeinorakenteessa ja alan merkittäviä yrityksiä on kaikissa kunnissa. Maatalouden ja turvetalouden sopeutumiseen ilmastonmuutokseen aiheuttamaan politiikkamuutokseen tähdätään hanketoiminnalla tulevina vuosina. Maatalouden tuotantosuntien ja peltojen käytön monipuolistaminen tulee ajankohtaiseksi uuden maaseutuohjelman ja ilmastopolitiikan takia. Ekoenergia-hanke selvittää mm. peltobiomassojen käyttöä biopolttoaineiden tuotannossa. Maatilatalouteen uusia tulonlähteitä etsitään Erikoiskasveilla Eurooppaan sekä Oheiskasveista innovaatioita -hankkeissa. Turvetuotantoalueiden vaihtoehtoisia käytötarkoituksia selvitetään myös Ekoenergia-hankkeessa.

Ukrainan sodan tuoma energian hinnannousu ja saatavilla olevien energialähteiden hupeneminen on aiheuttanut jälleen uuden käänteen turpeen energiakäytössä. Tarvetta polttoturpeelle yllättäen alkoi

jälleen olla ja turvetta nostetaan jälleen myös energiaksi, mutta vain osa aikaisempien vuosien vo-lyymista. Huoltovarmuuskulmasta sekä kuivike- ja kasvihuonekäytön takia turvetalous on kui-tenkin saanut hieman uutta nostetta. Turvetalouden syöksykierre vuosina 2020 ja 2021 oli niin jyrk-kä, että lähes kaikki seutukunnassa osa-aikaisesti alalla toimineet ovat siirtyneet muihin töihin ja ainoastaan ympärivuoden alalla työllistyvät yritykset vielä jatkavat.

Seutukuntamme alueella toimi kymmeniä turvealan yrityksiä ja niiden alihankkijoita. Seutukunta pystyy auttamaan seutukunnan turvealan yrittäjiä KASVA -hankkeen hautomotoiminnan ja VauStart -hankeen kautta. Turvetalouden hiipumisesta kärsinyt seutukunta on käynnistänyt useita JTF-rahoituksen hankkeita. Myös yritystuissa JTF-tukea on seutukunnassa pystytty hyvin hyödyntämään. Tulevina vuosina seutukunnan kehittämisskeskuksen on keskityttävä hankkeiden tehokkaaseen to-teuttamiseen.

Matkailutoimialan kehittämisessä seudulla on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Sektorilla on alettu edetä maastoreitistöjen kehittämisen kautta. Majoituskapasiteetin tarve alueella on ilmeinen. Mm. käynnistyneet ja käynnistyvät tuulipuistohankkeet edellyttävää merkittävää majoituskapasitee-tin kasvua koko seutukunnan alueella. Samoin retkeilymatkailun mahdollinen viriäminen. Seutukun-nan strategiassa on määritelty kehittämiskohteeksi tapahtumatuotannon lisääminen seutukunnassa ja siten seutukunnan profiiliin ja vetovoimaisuuden lisääminen. Haapavesi Folkin kanssa on aloitettu yhteistyö tapahtumakehittämisessä. Kaikki seutukunnan kunnat ovat Oulun kulttuuripääkaupunki-vuoden 2026 kumppanikuntia. Seutukunnan kehittämisskeskus on käynnistänyt seudun kulttuuripää-kaupunkivuoden tapahtumia tukevan koordinaatiohankkeen Leader-rahoituksella.

Digitaalisuuden edistämisen kehittämisementit sisältyvät ensisijaisesti Älypilot-, VauStart- ja OSATA -hankkeisiin. Digitaalisten palvelujen, robotiikan ja virtuaalisen todellisuuden hyödyntämisen tarjo-amia mahdollisuuksia tuodaan esille alueen yrityksille hankkeiden kautta. Dronet ja muut älykkäät miehittämättömät laitteet ovat yleistyneet ja niiden käyttökohteet moninaistuvat. Seutukunta osal-listuu osatoteuttajana Centria vetämään ÄlyPilot-hankkeeseen, jossa näiden laitteiden hyödyntämis-tä yrityksissä ja yhteisöissä eri toiminnoissa selvitetään. Seutukunta tukee rahoituksella Centrian ja JEDUn yhteistä Heavy Metal Industry Cluster (HEMIC)-hanketta, jossa on hankittu tutkimus- ja ope-tuskäyttöön metalliteollisuuden robotiikkaa.

Seutukunnassa on tehty pitkään työtä bioenergian ja laajemmin uusiutuvan energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä. Kaikkiin seutukunnan kuntiin on syntynyt merkittäviä investointeja biokaasualal-le. Myös vuonna 2026 koko seudun kehittämisen yksi merkittävimmistä selvityskohteista on paikallis-ten bioenergian raaka-aineiden ja erityisesti tilakohtaisen bioenergian tuotanto. Kaasua käytetään tilakohtaisesti sähkön ja lämmön tuotantoon, mutta lopullisena tavoitteena on myös liikennepoltto-aineen tuotanto ja jakelu. Biokaasuinvestointien tukien turvaaminen tulevissa kehittämissohjelmissa on edunvalvonnan yksi kärkikohde. Myös aurinkoenergiainvestointeja tuulivoimainvestointien rinnal-le selvitetään mm. Ekoenergia-hankkeessa.

Seutukunnan alueella on käynnistynyt ja suunnitteilla lukuisia tuulipuistohankkeita, useat näistä ovat suuria, usean kymmenen tuulivoimalan hankkeita. Hankkeilla on moniulotteiset vaikutukset seutu-kunnan kuntiin mm. talousvaikutuksen takia. Seutukunnan v. 2023 toteuttamassa tuulienergiakluste-ri-hankkeessa määriteltiin askelmerkkejä paikallisen tuulienergiaklusterin syntymiselle. Tavoitteena on lisätä paikallisen ja kotimaisen yritystoiminnan osuutta kokonaisklusterissa. Näitä asioita ediste-tään Ekoenergia-hankkeen kautta.

3.2 HANKETOIMINTA

Vuoden 2026 aikana kuntayhtymä on toteuttajana tai osatoteuttajana seuraavissa hankkeissa, jotka ovat jo käynnissä tai hakemusvaiheessa:

OMAT HANKKEET JA OSATOTEUTTAJA-HANKKEET

1. OSATA - muuttuvan työelämän OSAAMISTARPEET

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ESR+
- Toteutusaika: 1.4.2023 - 31.3.2026
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Nivala-Haapajärven seutukunta NIHAK ry, Haapaveden-Siikalatvan seutukunta osatoteuttaja
- Kustannusarvio: HSSK:n osahankkeessa 256 090 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 77,46 %, omarahoitus 20 %, yksityisrahoitus 2,54 %
- Rahoitus: EU + valtio 204 872 €. 51 218 € seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (17 073 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Yritysten osaamistason nostaminen digitaalisessa viestinnässä ja tuotannollisten yritysten toiminnanohjauksessa. Palvelualoilla on tavoitteena nostaa osaamistasoa sähköisessä kaupankäynnissä. Hanke toteutetaan koulutus-, ohjaus-, neuvonta-, ja asiantuntijapalvelua käyttäen.
- Projektipäällikkö Marja Anttila

2. ÄlyPilot- Älykkäiden miehittämättömien järjestelmien pilotoinnit Pohjois-Pohjanmaalla

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liiton EAKR
- Toteutusaika: 1.5.2023 – 30.4.2026, hanke alkoi HSSK:ssa 14.8.2023. Hankkeelle haetaan jatkoaikaa 30.9.26 saakka.
- Toteuttajat: Päähakija Centria, osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seutukunta ja NIHAK ry
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio HSSK:n osalta on 120 785 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 70 %, omarahoitus 28,51 %, yksityisrahoitus 1,49 %
- Rahoitus: EU + valtio 86 349 €. 34 436 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (11 479 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Tunnistaa tarvelähtöisesti miehittämättömien järjestelmien käyttökohteita maa- ja metsätalouden sekä teollisuuden tarpeisiin. Hankkeessa selvitetään sekä yhteiskehitetään ratkaisuja toimijoiden kanssa sekä pilotoidaan ratkaisuja.
- Projektiasiantuntija Katri Wallin 50% työajalla

3. Suoraan töihin – Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut (SOMPA)

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ESR+
- Toteutusaika: 1.3.2023 – 28.2.2026

- Toteuttajat: Haapaveden-Siikalatvan seutukunta päätoteuttaja ja osatoteuttajana Haapaveden opisto. Oulaisten kaupunki on mukana hankkeessa kuntarahoituksella ja toteutusalueena.
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio HSSK:n osalta on 424 126 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- EU + valtio 339 301 €. HSSK:n omarahoitusosuus on 55 450 € (18 483 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Helpottaa työvoima- ja osaajapulaa työllistämällä maassa jo olevia ulkomaalaisia, jotka tällä hetkellä ovat etenkin ukrainalaisia, ja autetaan maahanmuuttajien kotoutumista sekä alkua työelämässä ja Suomessa.
- Projektipäällikkö Diana Seppä ja hankekoordinaattori Terhi Kauranen 50 %.

4. Siikajoen vesistöparannusverkosto

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, valtio (33 %)
- Toteutusaika: 1.1.2026 – 31.12.2029
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus toteuttaa ja hallinnoi Siikajokivarren vesistöverkoston yhteistyösopimuksen toteuttamisen yhteistyössä jokivarren kuntien Pyhäntä, Siikalatva ja Siikajoki kanssa, Pyhännän kunta (22 %), Siikalatvan kunta (22 %), Siikajoen kunta (22 %)
- Kustannusarvio v. 2026: 30 000 €
- Rahoitusosuudet: Valtio 30 000 €, kukin kunta 20 000 €
- Tehtävä: Palkataan vesistökehittämisen asiantuntija suunnittelemaan Siikajoen vesistöalueen tilan parantamista ja siihen liittyvää hankkeistusta. Toteutetaan pilottihankkeita.
- Vesistökoordinaattori Juha Vierimaa, projektisihteeri Piia Heitto (20 %)

5. Siikajoen latvaosien kuivatusperattujen koskien kunnostaminen I

- Rahoitusviranomainen: Rahoittajat Lapin ELY-keskus (70%), Pyhännän kunta (8 %), Siikalatvan kunta (8%), Siikajoen kalatalousalue (7%), muu rahoitus (7%)
- Toteutusaika: suunniteltu toiminta-aika on 1.4.2025– 30.11.2026
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 65 000 €/v
- Rahoitus: Valtio 45 500 €, Pyhännän ja Siikalatvan kunta 10 000 €, Siikajoen kalatalousalue 9 500 €.
- Haapaveden-Siikalatvan seutukunta toimii hankkeen toteuttajana ja hallinnoijana
- Tehtävä: Hankkeessa laaditaan yksityiskohtainen kunnostussuunnitelma Siikajoen kuivatusperattuun jokiosuuteen Pyhännän kunnan Tavastkengän kylän ja Siikalatvan Hyvölännan kylän alueelle. Osana hanketta toteutetaan perattujen koskien pilottikunnostuksia.

6. EKOENERGIA – Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ekoenergia – toimintamalli maaseudun hybridiin uusiutuvaan energiaan

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.9.2023 – 27.2.2027, toiminta alkanut 1.3.2024.
- Toteuttajat: Päätoteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttaja Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio HSSK:n osalta on 426 323 €.
- EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- EU + valtio 341 059 €. 85 264 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (28 421 €/v).
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Luoda toimintamalli maaseudun hybridiin, paikallisesti keskitettyyn energian tuotantoon, jakeluun, varastointiin ja käyttöön. Toimintamallin avulla madalletaan kynnystä uusiutuvan energian tuotantoon siirtymisessä ja uuden liiketoiminnan käynnistämisessä tuottamalla tietoa ansaintalogiikasta, lainsäädännön asettamista reunaehdoista sekä investointitarpeista.
- Projektipäällikkö Juuso Kiviniemi (100%), projektikoordinaattori Katri Wallin (50%) ja projektisihteeri Tuija Sorvala (20%)

7. VAU!START+

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Toteutusaika: 1.1.2024 – 30.4.2026.
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU, Ylivieskan kaupunki, Kalajoen kaupunki.
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio seutukunnan osalta on 202 027 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU + valtio 161 620 €. HSSK:n rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana on 40 407 € (20 204 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Hankkeessa kontaktoidaan laajasti seutukunnan yrityksiä ja selvitetään heidän kiinnostuksensa ideoidensa kehittämiseen. Tavoitteena on selvittää yritysten ajatuksia kehittämisen/laajentamisen mahdollisuuksista sekä niiden mahdollisia haasteita ja pullo-ongaloja. Tavoitteena on luoda systemaattinen etenemispolku yritysideoille, kehittää yritysten kykyä reagoida nopeasti avautuviin mahdollisuuksiin sekä ratkoa syntyviä ongelmia, osallistaa opiskelijat innovaatiotoimintaan, rakentaa joustava alueellinen rahoitusmalli yrityksille (siemenrahoitus) sekä edistää kansainvälistä yhteistyötä ja ideoiden testaamista.
- Projektipäällikkö Pasi Anttila, projektisihteeri Tuija Sorvala (20%)

8. Erikoiskasveilla Eurooppaan

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maaseutuosa EMR
- Suunniteltu toteutusaika 1.1.2024 – 31.12.2026, toiminta alkanut 13.5.2024.
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttaja Maaseudun Sivistysliitto ry. Raahen seudun kehitys ja Tyrnävän Kehitys Oy osallistuvat myös hankkeeseen.
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 456 936 €, johon sisältyy osatoteuttajan oma budjetti 143 286 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 90 %, omarahoitus 10 %
- Rahoitus: Kokonaistuki EU+valtio 408 228 €. 21 898 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (7 299 €/v)

- Kustannusmalli Flat rate 19 %
- Hanke on koulutushanke. Hankkeessa kehitetään erikoiskasvien viljelyyn liittyvää osaamista, koneketjuja, luomutuotantoa ja kansainvälistä yhteistyötä. Luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutoksen hillitseminen ovat hankkeessa keskeisiä tavoitteita. Luodaan kansainvälisiä yhteyksiä Rohdos- ja yrttikasvien viennin aloittamiseksi.
- Projektipäällikkö Veli Hyttinen (40%), projektikoordinaattori Soila Nyman (30%), projektisihteeri Terhi Kauranen (30%)

9. Kehittyvät, näkyvät ja saavutettavat palvelut (EMR + Leader)

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maaseutuosaston Leader- / EMR
- Toteutusaika 1.9.2024 – 31.5.2026
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 110 046 euroa
- Rahoitusosuudet: Julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 80 %, yksityinen rahoitusosuus 20 %.
- Rahoitus: Julkinen tuki 88 037, yksityisen rahan osuus 11 005 euroa ja talkootyön osuus 11 004 euroa. Seutukunnan omarahoitusosuutta ei tarvita.
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Tehtävä: Turvata ja kehittää Haapaveden, Siikalatvan ja Pyhännän alueiden yritysmuotoisia palveluja sekä uudistaa, monipuolistaa ja kehittää alueelle tarpeellisia kivijalka-, verkko- ja digitaalisia palveluja.
- Projektisihteeri Piia Heitto (30 %)

10. Kulttuuriperintö eilen, tänään, huomenna – voimaa yhteiskehittämisestä

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY maaseuturahoitus EMR (älykäs kylä)
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.1.2025 – 31.8.2027
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttajat Haapavesi Folk ry. ja Weteraanimoottorikerho Wanha Voima ry. (Oulainen)
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 462 369,60 euroa, johon sisältyy kummankin osatoteuttajan omat budjetit 115 592,40 euroa
- EU- ja valtion rahoitus 95%
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän kustannusarvio on 231 184,80 euroa, josta omarahoituksen osuus on 11 559,24 euroa kolmen vuoden aikana (3 853€/v).
- Tehtävä: Hankkeessa haetaan yhdessä ratkaisuja molempia tapahtumia koskettaviin tapahtuma- ja koulutustoiminnan haasteisiin. Etsitään käytäntöjä johtaa tapahtumatutantoja entistä hallitummin ja älykkäämin. Talkoolaishuolintaa kehitetään ja rakennetaan siihen uusi toimintamalli. Molempien tapahtumien tapahtumabrändejä kehitetään. Haapaveden ja Oulaisten kaupungit sekä tapahtumat ovat myös osa Oulu2026-vuotta, ja hanke on sen sateenvarjon alla.
- Projektipäällikkö Anna-Mari Laulumaa

11. Uusia kiertotalousnäkyymiä maatalouden sivuvirtoihin. Oheiskasveista innovaatioita

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY maaseuturahoitus EMR (EIP)
- Toteutusaika: 1.4.2025 – 31.12.2026

- Toteuttajat: Centria ammattikorkeakoulu päähakijana (Kokkola), osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Frantsilan yritys (Hämeenkyrö) ja Innonature Oy (Kajaani)
- Kustannusarvio: Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kustannusarvio on 86 800 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 95%, HSSK 5 %.
- Rahoitus: EU+valtio 82 460 €, HSSK:n omarahoitus 4340 € hankkeen aikana
- Tehtävä: Ylimaakunnallinen hanke, joka toteutetaan eurooppalainen innovaatiokumppanuus -rahoituksella. Kasviraaka-aineiden (sekä viljely että keruu ja teollisuuden sekä maatalouden sivuvirrat) jalostaminen terveystuotteiksi, luonnonkosmetiikaksi ja jopa lääkkeiksi on iso bisnes maailmalla. Maatalouden rakenne alueellamme on muuttumassa. Hankkeessa etsitään oheis- eli rikkakasveina pidettävistä kasveista vaikuttavia aineita, joista maatilat voisivat saada lisää tulovirtaa sekä luodaan kumppanuuksia jalostaviin yrityksiin.
- Projektiasiantuntija Soila Nyman (60 %)

12. Tulevaisuuden rakentajien kotipaikka

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ESR-tyyppinen JTF
- Suunniteltu toteutusaika 1.2.2025 – 31.12.2027
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus, osatoteuttaja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU
- Kustannusarvio: HSSK osahankkeen kokonaiskustannusarvio 359 302 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 287 441 €, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 71 861 € (24 642 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Tehtävä: Hankkeessa kehitetään puu- ja sisutusrakentamisen uudenlainen oppimisen ja opettamisen malli, joka tapahtuu yrityksissä Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa. Opetuksen toteuttajana on Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän JEDU. Malli korvaa aikaisemmat oppilaitoksissa tapahtuneen puu- ja sisutusalun opetuksen seutukunnassa. Hankkeen kokonaiskoordinaatio on seutukunnassa. Toimintamallin tueksi seutukunta kokoaa yritysverkoston ja sitä tukevan laajemman osaamis- ja innovaatioekosysteemin, joka tukee seutukunnassa tärkeän puurakennus- ja puutuoteteollisuuden kehittymistä.
- Projektipäällikkö Arja Hankonen-Säärelä, projektisihteeri (40%) Piia Heitto

13. Oulu26 tapahtumakoordinaatio Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa

- Rahoitusviranomainen: Keskipiste Leader
- Suunniteltu toteutusaika 1.12.2025 – 31.12.2026
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus
- Kustannusarvio 90 500 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, yksityisrahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 72 400 €, talkootyö 18 100 €.
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Tehtävä: Hankkeen tavoitteena on rakentaa hyvä ja toimiva seudullinen kulttuuri- ja taidetapahtumien Oulu2026 -sarja. Hankkeessa toimitaan kuntien, yhdistysten ja yksityisten ihmisten tapahtumien seudullisena apuna tapahtumatuotannossa sekä luodaan laadukas seudullinen markkinointi Oulu 2026 -tapahtumien sarjalle. Tavoitteena on

vahvistaa alueen brändiä, erottua ja tulla näkyväksi myönteisessä valossa Oulu2026 - kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumien virrassa.

- Tapahtumakoordinaattori Hanna Hautala

OSAKKUUSHANKKEET

14. Arvonlisää kestävästä energialiiketoiminnasta – energiatuotannon ja - talouden osaamista Pohjois-Pohjanmaalle

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto EAKR
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.4.2025- 31.3.2028
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio n. 1 milj. €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 80 %, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 21 000 € (7 000 €/v)
- Tehtävä: Varmistaa, että vihreän siirtymän investoinnit juurtuvat alueen ekosysteemiin arvonlisää ja uutta kasvuliiketoimintaa tuottavalla tavalla. Tämän toteuttamiseksi hankkeessa 1) tuotetaan tietoa arvonlisän muodostumisesta, sen alueellisista tekijöistä ja siihen liittyvästä yrittäjyydestä sekä 2) perustetaan jatkuvuuden varmistava energia-tuotantoon ja -talouteen keskittyvä tutkimusryhmä ja verkosto, joka muodostuu pysyväksi tutkimusryhmäksi.
- Ohjausryhmässä Tarja Bäckman

15. UUPO- Uusiutuvan energian hyödyntämisen oppimisympäristöt ja oppimispolut

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto JTF-rahoituksesta
- Toteutusaika 2.1.2024-31.12.2026
- Toteuttajat: Centria ammattikorkeakoulu päähakijana, JEDU:n, Centria ja Oulun yliopiston yhteishanke. Hankekokonaisuudessa on useita hankkeita, myös investointeja oppimisympäristöihin.
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio JEDU:n osahankkeessa 390 513 €. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan rahoitusosuus 15 625 € koko hankeaikana (5 208 €/v)
- Tehtävä: JEDUlle ja Pohjois-Pohjanmaalle kehitetään uusiutuvan energian koulutuspolku sekä tarvittavat oppimissisällöt asentajien ja huoltohenkilöstön kouluttamiseen tuulivoimaloiden, aurinkovoimapuistojen ja biokaasulaitosten rakentamisen vaatimiin tehtäviin. Koulutuspolku rakentuu uusiutuvan energian tuotantoon ja hyödyntämiseen liittyvien eri tutkinnonosien ympärille.
- Ohjausryhmässä Tarja Bäckman

HAKEMUSKÄSITTELYSSÄ OLEVAT HAKEMUKSET

16. OSUVA – Osaamista, vastuullisuutta ja valmiuksia työelämään

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ESR+
- Suunniteltu toteutusaika 1.4.2026 – 31.3.2029

- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus, osatoiteuttaja Raahen kaupunki
- Kustannusarvio: HSSK osahankkeen kokonaiskustannusarvio 383 076 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 13,43%, yksityisrahoitus 6,57%
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 306 468 €, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 51 437 € (17 146€/v)
- Kustannusmalli Flat rate 7%
- Tehtävä: Hankkeen tavoitteena on vahvistaa alueen yritysten ja henkilöstön osaamista ja kilpailukykyä vastaamalla työelämän muuttuviin vaatimuksiin. Yrityksiä haastavat digitalisaation, tekoälyn käytön, vastuullisuuden ja monimuotoisuuden vaatimukset, jotka edellyttävät sekä johdolta että henkilöstöltä uutta osaamista – myös yksinyrittäjiltä. OSUVA-hanke tarjoaa yrityksille käytännönläheisiä ja helposti saavutettavia koulutus-, sparraus- ja kehittämispalveluita.

17. ÄLYHYVÄ: Tuottavuuden, muutokkyvykkyuden ja työhyvinvoinnin edistäminen tekoälyä hyödyntäen

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ESR+
- Suunniteltu toteutusaika 1.1.2026 – 31.12.2027
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus
- Kustannusarvio: 348 998 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 15 %, yksityisrahoitus 5 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 279 198 €, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 52 349 € (26 175€/v), yksityisrahoitus 17 451 €
- Kustannusmalli Flat rate 7%
- Tehtävä: Hankkeen kokonaistavoitteena on johtamista ja esihenkilötyötä kehittämällä ja inhimillisesti kestävää ja tuloksellista työelämää vahvistamalla tukea työntekijöiden voimavaroja, jotta työuria voidaan pidentää alusta, keskeltä ja lopusta. Hanke parantaa työpaikkojen psykologista turvallisuutta uusilla ratkaisulla ja etsii uusia työn toteuttamisen tapoja, joiden avulla työpaikkojen veto- ja pitovoima paranee. Hankkeessa etsitään uusia ratkaisuja, joiden avulla voidaan luoda suomalaisille työpaikoille kestävää työelämää, joka huomioi sekä organisaation muutostarpeen että työntekijöiden hyvinvoinnin ja mahdollistaa työntekijöiden parhaan mahdollisen työsuorituksen.

18. KOTOSILTA

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, JTF TYOS
- Suunniteltu toteutusaika 1.2.2026 – 31.1.2028
- Toteuttajat: pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus, osatoiteuttaja Haapaveden Opiston Kannatusyhdistys ry
- Kustannusarvio: 278 425 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 222 739 €, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 55 686 € (27 843€/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 %
- Tehtävä: Kotosilta-hanke on syntynyt tarpeesta edistää maahan muuttaneiden kotoutumista, työllistymistä ja kielitaitoa paikallisesti. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa

on kasvavia yrityksiä ja jatkuvaa työvoiman tarvetta. Seudulle on syntynyt monikielisiä ja monikulttuurisia työpaikkoja, joiden toimintatapoja hankkeessa yhteistyössä kehitetään. Työelämän monimuotoistuksessa tarvitaan uusia ja joustavia toimintamalleja, jotka tukevat sekä maahanmuuttajien että työyhteisöjen valmiuksia toimia monikielisessä ja monikulttuurisessa ympäristössä. Keskeinen toimenpide on monikulttuurisen työyhteisön osaajan koulutuksen kehittäminen ja toteuttaminen yhteistyössä Haapaveden opiston kanssa.

19. Mulkuanjärven valuma-alueen kunnostushanke II

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Suomen Elinvoimakeskus, valtio (60%) ja vesistöverkoston kuntarahoitusosuus (33%), Siikajoen kalatalousalue (7%)
- Toteuttamisaika: suunniteltu toteuttamisaika 1.1.2026 - 31.12.2027
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio 58 500 €/v
- Rahoitus: Valtio 35 100 €, vesistöverkosto 19 130 € ja Siikajoen kalatalousalue 4270 €.
- Haapaveden-Siikalatvan seutukunta toimii hankkeen toteuttajana ja hallinnoijana
- Tehtävä: Hankkeessa toteutetaan 3-4 kpl erilaisia valuma-alueen vesienhallinnan ja -hoidon kohteita. Kohteet perustuvat v. 2024 tehtyyn selvitystyöhön.

20. Luohuanjoen valuma-alueen kunnostushanke I

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Suomen Elinvoimakeskus 65 %, Siikajoen kalatalousalue 10 % ja vesistöverkoston kuntarahoitusosuus 25 %.
- Toteutusaika: Suunniteltu toiminta-aika on 1.1.2026 - 31.12.2027
- Toteuttaja: Toteuttaja ja hallinnoija Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus
- Kokonaiskustannusarvio 103 200 €.
- Rahoitus: Valtio 67 440 €, Siikajoen kalatalousalue 10 000 € ja vesistöverkosto 25 760 €.
- Tehtävä: Kunnostuskohteiden toteuttaminen valuma-alueella vesienhallinnan ja veden laadun parantamiseksi sekä kuormituksen vähentämiseksi. Maanomistajien aktivointi.

Seutukunnassa on pitkään pidetty tavoitteena, että käynnissä vuosittain on 10 hanketta, jossa kuntayhtymä on pää- tai osatoteuttajana ja 10 hanketta, joissa kuntayhtymä on mukana rahoitusosuudella. Kokemus on osoittanut, että suurempaa seudullista vaikuttavuutta pystytään saavuttamaan hankkeissa, joissa kuntayhtymä on toteuttajana. Siksi pelkästään rahoitusosuudella osallistutaan hankkeisiin entistä harvemmin. Tavoitteena on, että v. 2026 seutukunta on pää- tai osatoteuttajana 16 hankkeessa ja rahoitusosuudella mukana 3 osakuushankkeessa.

KANSAINVÄLISTYMINEN

EU:n osalta keskeinen toimija on Brysselissä European North – Itä- ja Pohjois-Suomen toimisto, jonne on toimivat henkilöyhteydet samoin kuin MTK:n ja Pellervon Brysselin toimistolle.

Seutukunta jatkaa edelleen kansainvälistä toimintaansa Euroregion r.y.:n kautta.

Lähin Europe Direct -tietopiste toimii Pohjois-Pohjanmaan liitossa Oulussa.

Tavoitteena on, että seutukunnalla on vuoden 2026 aikana kaksi käynnissä olevaa hanketta, joihin liittyy kansainvälistymisosio. Suunnittelukauden aikana 2026-2028 käynnistetään yksi useampivuotinen kv. hankerahoituksella rahoitettu hanke.

3.3 YRITYSNEUVONTA

Vuodesta 2020 lähtien kuntayhtymän kehittämiskeskuksessa ei ole ollut vakinaisessa henkilökunnassa yritysneuvojaa. Vuonna 2026 yritysneuvonta seutukunnan kehittämiskeskuksessa vahvistuu yrittäjäpalvelupäällikön vakinaisen tehtävän perustamisella. Kukin kunta tuottaa edelleen myös oman henkilöstönsä kautta yrittäjäpalveluja. Kuntien ja työvoima-alueen asiantuntijoiden kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä.

Seutukunnassa on käytössä yritysrekisterijärjestelmä, jonka palvelutasoa ja toimivuutta ylläpidetään ja kehitetään v. 2026.

Kuntayhtymä tehostaa seutukunnan markkinointia siten, että seutu tuodaan nykyistä näkyvämmiin esille asumiseen, koulutukseen, työntekoon ja yrittämiseen erinomaiset mahdollisuudet tarjoavana alueena. Kuntayhtymän näkyvyyttä on parannettu uusimalla www-sivut, sivujen rakennetta ja ylläpitoa kehitetään uudelleen vuoden 2026 kuluessa. Kuntayhtymällä on käytössä Facebook-sivut ja Instagram-tili. Tiedottamisessa on otettu käyttöön kuukausittainen uutiskirje, jonka kattavuutta kehitetään edelleen.

3.4 TOIMINNAN TULOSMITTARIT V. 2026

Tavoitteena on, että vuonna 2026 seutukunnan alueelle syntyy vuonna **90 uutta yritystä** ja että nettolisäys on **45 uutta yritystä**. Seuraavina vuosina kasvu jatkuu vähintään tämän suuruisena.

Seutukunnan työttömyysprosentin tulee olla Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon alapuolella.

Aiempana tekstissä mittareina käytettäviä tavoitteita on merkitty alleviivauksin.

3.5 RISKIEN HALLINTA

Seudullisen kehittämisorganisaation toiminnan suurimmat riskit liittyvät hankerahoitukseen. Riski liittyy rahoituksen saatavuuteen; missä määrin rahoitusta kulloinkin on haettavissa ja pystyykö kehittämiskeskus laatimaan hakemuksia, jotka rahoitetaan. Tällä hetkellä tiedetään, että vuoteen 2027 saakka EU:n rakennerahastojen ja maaseuturahoituksen taso säilyy hyvällä tasolla ja rahoitusta on saatavissa. Nykyisen ohjelmakauden jälkeiseen aikaan liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. Ukrainana sota ja EU:n sekä sen jäsenmaiden puolustusmenojen kasvu vähentävät rahoitusta muilta politiikka-alueilta. EU:n monivuotiseen budjettiesitykseen sisältyy seuraavalle ohjelmakaudelle merkittävä muutos, jossa alue- ja rakennerahastojen rahoitus sekä maatalouden ja maaseudun rahoitus laitetaan samaan koriin. Näihin tarkoituksiin varattu rahoitus laskee ja kansallisen rahoituksen sekä päätöksenteon merkitys kasvaa.

Organisaation osaamiseen panostamisella varmistetaan, että seutu menestyy rahoitushauissa. Vuonna 2026 jo haettujen ja rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden määrä on niin iso, että se sitoo seutukunnan kuntarahoituksen miltei kokonaan jo olemassa olevaan tai haettuun hankekantaan. Joka vuosi kuitenkin ilmenee aina ennakoimattomia hankeavauksia, joihin on syytä lähteä mukaan. Siksi budjettiin on varattu hieman ylimääräistä kuntarahoitettavaksi käytettäväksi tällaisiin hankkeisiin sitoutumiseen. Uusiin välttämättömiin hankkeisiin sitoutuminen voidaan myös tehdä syömällä seutukunnan aikaisempien vuosien ylijäämää.

Kiihtyneen kustannuskehityksen ja kasvaneen hankekysynnän takia jäsenkunnat ovat viime vuosina lisänneet rahoitustaan seutukunnalle. Tarkoitus on, että kuntien perusrahoitusta seutukunnalle tulevinakin vuosina korjataan vähintään kustannuskehitystä vastaavalla määrällä.

Seutukunnan henkilöstöstä kolme henkilöä on palkattu toistaiseksi voimassa oleviin työsopimuksiin. Vuonna 2026 seutukuntaan perustetaan yrityspalvelupäällikön vakinainen toimi. Kaikilla muilla työntekijöillä on määräaikainen työsopimus, jonka pituus riippuu hankkeen rahoituspäätöksestä. Osaavan työvoiman saatavuus määräaikaisiin ja etenkin osa-aikaisiin hanketehtäviin on aina haastavaa ja jatkossakin työvoimasta käydään kovaa kilpailua. Hyvän työnantajamielikuvan ylläpitäminen auttaa osaavan henkilökunnan rekrytoimisessa.

Suurin yksittäinen hankehallinnoinnin riski on maksatusprosessin aikatauluissa pysyminen. Jos viimeinen maksatushakemus myöhästyy viimeisestä mahdollisesta päivämäärästään, kaikki maksatukseen kuuluva tuki jää saamatta. Myös kaikkien rahoitusosuuksien, etenkin yksityisrahoituksen, toteutumisesta on huolehdittava samasta syystä. Hankkeiden pitää sisällöllisesti noudattaa hankesuunnitelmaa, jolloin kustannuksetkin ovat tukikelpoisia. Tämän seurannassa hankkeiden vetäjillä ja ohjausryhmillä on suuri vastuu.

Tietojärjestelmiin liittyviä riskejä on vähennetty ulkoistamalla kirjanpito ja tietotekniset palvelut. Kaikki oleellinen tieto on pilvipalveluissa ja fyysisten toimitilojen ulkopuolella. Tietokoneissa ollaan siirtymässä asteittain leasing-laitteisiin. Paperisia dokumentteja on edelleen käytössä jossain määrin. Niihin liittyy katoamisen tai tuhoutumisen riski. Seutukunnan kehittämiskeskuksella on riittävän tilavat, asianmukaiset, paloturvalliset arkistotilat, jotka mahdollistavat asiakirjojen säilyttämisen säädos-ten edellyttämällä tavalla.

Kuntayhtymän likviditeetti muodostuu luotollisista pankkitileistä ja aikaisempien tilikausien voitoista, jotka jäsenkunnat ovat lainana jättäneet seutukunnan käyttöön. Hanketoiminnassa kustannukset syntyvät ensin ja ne haetaan rahoittajilta maksuun jälkikäteen. Aikaisemmin rahoituskausien vaihtuessa on tapahtunut pitkiäkin viiveitä maksatusten käynnistymisessä ja tähän liittyy likviditeettiriski. Vuoden vaiheessa tapahtuvassa aluehallintouudistuksessa perustetaan ELY-keskusten tilalle uudet Elinvoimakeskukset. Tähän sekä ohjelman sisältömuutokseen liittyen rakennerahastojen hallinnointijärjestelmä Eura2021 menee vuoden vaihteessa kiinni. On syytä toivoa, että uudistettu järjestelmä saataisiin käyttöön mahdollisimman pian vuoden 2026 puolella.

Seutukunnalla on irtaimistovakuutus ja vastuuvakuutus. Työntekijöillä on työhön kuuluvien matkojen tapaturmavakuutus.

4 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027 - 2028

4.1 YLEISPERUSTELUT

Seutukunnan budjetti muodostuu hallinto- ja hankeosista. Hallinnon kulut rahoitetaan jäsenkuntien kuntarahoituksella. Selvästi hankkeista aiheutuvat hallinnon kulut vyörytetään hankkeiden kuluksi esim. tosite- tai työtuntiperusteisesti. Jokaisen hankkeen budjetin toteutumista seurataan kirjanpidossa erikseen. Nykyisin hankkeissa käytössä oleva ns. flat rate lasketaan prosenttiosuutena palkkakustannuksista ja sen tulee kattaa hankkeesta hallinnoijalle aiheutuvat hallinnon kulut, tapahtumakulut, ostopalvelut, työntekijöiden koulutukset ja matkakulut. Jos hankkeessa on runsaasti ostopalveluja tai matkakuluja, voidaan silloin hankkeelle hakea matalampaa flat rate -prosenttia. Flat rate helpottaa hankkeiden hallinnointia, mutta vaikeuttaa koko organisaation talouden seurantaa, koska sinne vyörytettävien kustannusten osuus vaihtelee. Flat raten riittävyyttä seurataan hankekohtaisesti.

Hankerahoituksella katetaan hankkeiden menot. Myös mahdollisia muiden osapuolten osallistumismaksuja hankkeisiin käytetään hankkeiden kulujen kattamiseen, samoin yksityisrahoitusta.

4.2 TALOUSARVIOASETELMA PERUSTELUINEEN VUODELLE 2026 (JA SITOVUUSTASO)

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulosassa *sitovuustaso on tulosalue*, joka muodostuu toimielinten tuloista ja menoista. Tulosalueita ovat hallinto ja hanketoiminta. Erityisesti on huomattava, että hallinto tarkoittaa kehittämiskeskuksen toimintaa kokonaisuutena pois lukien projektit eikä esimerkiksi pelkästään kehittämiskeskuksen hallintoa.

Kuntayhtymän rahoituksessa ovat keskeisessä asemassa peruskunnat ja niiltä saatava rahoitus sekä maakunnan liitolta ja ELY-keskukselta saatavat avustukset kehittämiskeskuksen asettamien projektien toimintaan.

Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien yleistä jäsenmaksuosuutta korotetaan v. 2026 seutuhallituksen päätösten mukaisesti 3 % vuodesta 2025. Lisäksi jäsenkuntaosuuteen on uutena eränä tullut yrityspalvelupäällikön palkkaus. Budjetoinnissa on käytetty Tilastokeskuksen vuoden 2025 lokakuun ennakkotietoja asukaslukuista. Tilinpäätöksessä käytetään 1.1.2026 asukaslukuja.

Alla olevassa taulukossa on arvioitu kuntakohtaiset maksuosuudet vuonna 2026. Summat tarkistetaan vuoden 2026 aikana vastaamaan 1.1.2026 asukaslukuja.

	asukasluku 31.10.2025, Tilas- tokeskuksen en- nakkotieto	yleinen jäsenkuntaosuus v. 2026	v. 2025
Haapavesi	6305	218 939,08	178 972,71
Pyhäntä	1685	58 484,95	46 351,86
Siikalatva	4868	169 025,97	138 219, 43
yhteensä	12 858	446 450,00	363 544,00

Hankkeiden rahoituksessa noudatetaan edelleen periaatetta, jonka mukaan hankkeet rahoitetaan seutukunnan budjetista, kun ne kohdistuvat koko seutukunnan alueelle tai suurimpaan osaan siitä. Muissa tapauksissa kuntarahoituksesta vastaavat ne kunnat, joihin hanke kohdistuu.

Kuntayhtymän vakinaisessa työsuhteessa olevan henkilöstön määrä v. 2026 on 4 henkilöä: Seutujohdaja, talous- ja projektihallinnon asiantuntija, viestintä- ja projektisihteeri sekä yrityspalvelupäällikkö. Talous- ja projektihallinnon asiantuntijan työhön seutukunnalle varataan 100 %:n työaika kasvaneen hallinnollisen ja projektityötaakan takia. Kuntayhtymämuotoisena organisaationa toimiminen tuo hallinnollista lisätyötaakkaa. Seutujohtajaa lukuun ottamatta koko vakinainen henkilökunta tekee myös hankkeille töitä. Hankkeille tehtävän työn määrä vaihtelee vuosittain riippuen hankekannasta.

Taloussuunnitelman käyttötalousosa on jaettu sitovuustasoittain hallintoon ja projekteihin. Mikäli talousarvion rakenne muuttuu yli sitovuustason, hallituksella on valtuudet tehdä tarvittavat muutokset.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma on ulkoinen tuloslaskelma sisältäen suunnitteluvuodet. Toiminnan laajuudelle selkeimmin rajat asettaa kuntarahoituksen suuruus. Hankkeiden tukiprosentti voi myös vaihdella ja siten vaikuttaa hankesalkkuun mahtuvien hankkeiden määrään.

RAHOITUSOSA

Tuloslaskelman osoittama vuosikate on 0, joten rahoituslaskelmassa ei ole lukuja. Kuntayhtymän rahoitus perustuu jäsenkuntien maksuosuusennakoihin ja projektirahoituksen tuottoihin.

Maksuvalmiutta hoidetaan tarvittaessa luotollisen shekitilin avulla. Samoin kuntayhtymän taseessa on kuntayhtymän velaksi merkitty kumulatiivisesti aikaisempien vuosien kulujen vähemmyys menoihin verrattuna. Myös tämä vahvistaa maksuvalmiutta.

4.3 TALOUSARVIOTAULUKOT VUODELLE 2026 JA SUUNNITELMA VUOSILLE 2027 - 2028

TULOSLASKELMA KOKO KUNTAYHTYMÄ

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
TULOSLASKELMA KUNTAYHTYMÄ	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	372 710	457 100	482 950	5,7		
Tuet ja avustukset	529 817	954 900	985 600	3,2		
Muut toimintatuotot	10 431	4 000	27 600	590,0		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	912 958	1 416 000	1 496 150	5,7	1 496 150	1 496 150
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-577 930	-780 900	-844 000	8,1		
Eläkekulut	-94 608	-138 700	-148 000	6,7		
Muut henkilösivukulut	-10 731	-20 580	-24 500	19,0		
Palveluiden ostot	-192 231	-433 620	-433 550	-0,02		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 108	-12 100	-12 300	1,7		
Vuokrat	-23 759	-25 100	-25 500	1,6		
Muut toimintakulut	-2 437	-1 700	-5 800	241,2		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-910 804	-1 412 700	-1 493 650	5,7	-1 493 650	-1 493 650
TOIMINTAKATE	2 154	3 300	2 500		2 500	2 500
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	47					
Korkokulut	-875	-1 500	-800	-46,7	-800	-800
Muut rahoituskulut	-1 326	-1 800	-1 700	-5,6	-1 700	-1 700
VUOSIKATE	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0		0	0

RAHOITUSLASKELMA

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
RAHOITUSLASKELMA	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TA2027	TA2028
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						
Saamisten muutos	-25 250,66					
Korottomien velkojen muutokset	-95 092,32					
Rahoituksen rahavirta	-120 342,98					
Rahavarojen muutos	-120 342,98	3 300	2 500	-24,2	2 500	2 500
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.	172 429,64					
Rahavarat 1.1.	-52 086,66					
Rahavarojen muutos	120 342,98					

KÄYTTÖTALOUSTAULUKOT

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS HALLINTO	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TA2027	TA2028
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	300 819	363 500	446 450	23		
Tuet ja avustukset	500					
Muut toimintatuotot	1 011					
TOIMINTATUOTOT yhteensä	302 331	363 500	446 450	23	446 450	446 450
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-128 416	-156 900	-200 000	27		
Eläkekulut	-19 955	-28 700	-35 000	22		
Muut henkilösivukulut	-2 799	-4 150	-5 850	41		
Palveluiden ostot	-57 698	-69 000	-85 600	24		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 380	-6 450	-6 400	-1		
Vuokrat	-8 473	-13 500	-12 500	-7		
Muut toimintakulut	-2 025	-900	-2 600	189		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-224 745	-279 600	-347 950	24	-347 950	-347 950
TOIMINTAKATE	77 586	83 900	98 500	17	98 500	98 500

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS HANKKEET	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TA2027	TA2028
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	71 891	93 600	36 500	-61		
Tuet ja avustukset	529 317	954 900	985 600	3		
Muut toimintatuotot	9 420	4 000	27 600	590		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	610 627	1 052 500	1 049 700	-0,27	1 049 700	1 049 700
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-449 514	-624 000	-644 000	3		
Eläkekulut	-74 653	-110 000	-113 000	3		
Muut henkilösivukulut	-7 932	-16 430	-18 650	14		
Palveluiden ostot	-134 534	-364 620	-347 950	-5		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 728	-5 650	-5 900	4		
Vuokrat	-15 286	-11 600	-13 000	12		
Muut toimintakulut	-411	-800	-3 200	300		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-686 058	-1 133 100	-1 145 700	1,11	-1 145 700	-1 145 700
TOIMINTAKATE	-75 431	-80 600	-96 000	19	-96 000	-96 000

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS KUNTAYHTYMÄ	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	372 710	457 100	482 950	5,7		
Tuet ja avustukset	529 817	954 900	985 600	3,2		
Muut toimintatuotot	10 431	4 000	27 600	590,0		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	912 958	1 416 000	1 496 150	5,7	1 496 150	1 496 150
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-577 930	-780 900	-844 000	8,1		
Eläkekulut	-94 608	-138 700	-148 000	6,7		
Muut henkilösivukulut	-10 731	-20 580	-24 500	19,0		
Palveluiden ostot	-192 231	-433 620	-433 550	0,0		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 108	-12 100	-12 300	1,7		
Vuokrat	-23 759	-25 100	-25 500	1,6		
Muut toimintakulut	-2 437	-1 700	-5 800	241,2		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-910 804	-1 412 700	-1 493 650	5,7	-1 493 650	-1 493 650
TOIMINTAKATE	2 154	3300	2 500		2500	2500